

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

การบัญชีการเงิน

Financial Accounting

รหัสวิชา : 3521103

อ. สมใจ เกาด้วง

บทที่ 4

การบันทึกรายการในสมุดบัญชีแยกประเภท

หัวข้อสำคัญ

- สมุดบัญชีแยกประเภท
- รูปแบบของบัญชีแยกประเภท
- หลักการผ่านรายการในสมุดแยกประเภท
- การอ้างอิง

สมุดบัญชีแยกประเภท

➤ สมุดบัญชีแยกประเภท (*Ledger Accounts*)

สมุดบัญชีแยกประเภท หมายถึง สมุดสำหรับรวบรวมการบันทึกรายการค้าที่เกิดขึ้นไว้เป็นหมวดหมู่ เป็นสมุดบัญชีชั้นปลาย บันทึกต่อจากสมุดบันทึกรายการขั้นต้น ซึ่งเป็นที่รวมของบัญชีแยกประเภทต่าง ๆ ไว้ในเล่มเดียวกัน

การผ่านรายการ

คือ การนำรายการค้าในสมุดบัญชีขั้นต้น (สมุดรายวันทั่วไป) ไปบันทึกยังสมุดบัญชีแยกประเภทที่เกี่ยวข้องตามผังบัญชี ตามผังบัญชี เรียงตามลำดับก่อนหลังทุกรายการ โดยนำชื่อบัญชีที่ด้าน **เดบิต** และ **เครดิต** ที่ปรากฏในสมุดรายวันทั่วไป มาตั้งเป็นชื่อบัญชีแยกประเภท

สมุดบัญชีแยกประเภท

สมุดบัญชีแยกประเภทแบ่งออกเป็น 2 ชนิดคือ

1. สมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป (General Ledger)

2. สมุดบัญชีแยกประเภทย่อย (Subsidiary Ledger)

วัตถุประสงค์ของบัญชีแยกประเภท

1. เพื่อให้รายการค้าที่มีชื่อหมวดบัญชีเดียวกัน อยู่ในบัญชีเดียวกันตลอดบัญชี

2. เพื่อจะได้ทราบยอดคงเหลือของแต่ละบัญชี ในวันสิ้นงวด

3. เพื่อจะได้นำยอดคงเหลือไปจัดทำงบทดลอง

รูปแบบของบัญชีแยกประเภท (Account Form)

➤ **แบบที่ 1** บัญชีแยกประเภท “รูปแบบมาตรฐาน” (ตัว T)
(*Standard Account Form*)

➤ **แบบที่ 2** บัญชีแยกประเภทแบบมีช่องยอดคงเหลือ
(*Balance Account Form*)

แบบที่ 1 เป็นบัญชีแยกประเภท “รูปแบบมาตรฐาน” (Standard Account Form) (ตัวT)

ชื่อบัญชี .....(1)

เลขที่..... (2)

พ.ศ.....		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ.....		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
(3)		(4)	(5)	(6)		(3)		(4)	(5)	(6)	

แบบที่ 2 บัญชีแยกประเภทในแบบมีช่องยอดคงเหลือ (Balance Account Form)

ชื่อบัญชี .....(1)

เลขที่..... (2)

พ.ศ.....		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		เครดิต		ยอดคงเหลือ	
เดือน	วันที่			บาท	สต	บาท	สต	บาท	สต
(3)		(4)	(5)	(6)		(7)		(8)	

ประเภทของบัญชีแยกประเภท

1. บัญชีประเภทสินทรัพย์ (assets) เลขที่บัญชี 1

2. บัญชีประเภทหนี้สิน (liabilities) เลขที่บัญชี 2

3. บัญชีประเภทส่วนของผู้เจ้าของ “ทุน”
(owner’s equity) เลขที่บัญชี 3

4. บัญชีประเภทรายได้ เลขที่บัญชี 4

5. บัญชีประเภทค่าใช้จ่าย เลขบัญชี 5

การอ้างอิง

1. ช่อง **“หน้าบัญชี”** ในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป มีไว้เพื่อให้ระบุเลขหน้าของสมุดรายวันทั่วไป โดยใช้อักษรย่อว่า “รว.” เช่น
รว.1 มีความหมายว่า เป็นรายการที่มาจากสมุดรายวันทั่วไปหน้าที่ 1

2. ช่อง **“เลขที่บัญชี”** ในสมุดรายวันทั่วไป จะใส่เลขที่ของบัญชีแยกประเภทที่ได้ผ่านรายการแล้ว

3. ช่อง **“รายการ”** ในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป จะเขียนชื่อบัญชีที่อยู่ด้านตรงกัน
ในสมุดรายวันทั่วไป เพื่อเป็นการอ้างอิง หลังจากที่มีการผ่านรายการเข้าสู่บัญชี
แยกประเภททั่วไป ซึ่งจะทำให้สามารถทราบได้ว่ามีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้น และเราได้
วิเคราะห์รายการไว้อย่างไรโดยที่ไม่กลับไปเปิดดูในสมุดรายวันทั่วไปหรือเอกสารประกอบ

ผังบัญชี)

คือ การกำหนดเลขที่บัญชีต่าง ๆ ที่บันทึกไว้ในสมุดรายวัน
ทั่วไป ซึ่งเลขที่บัญชีนี้จะถูกกำหนดอย่างมีระบบตาม
มาตรฐานทั่วไปตามหมวดบัญชี โดยบัญชีทั้งหมด จะถูก
แบ่งออกเป็น 5 หมวด

กรณีที่ 1 นำเงินสด สินทรัพย์ และรับโอนหนี้สินมาลงทุน

สมุดรายวันทั่วไป

N

หน้า 1

พ.ศ. 2560		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต	บาท	สต
ม.ค.	1	เงินสด	101	20,000	-		
		เงินฝากธนาคาร	102	70,000	-		
		เครื่องตกแต่งสำนักงาน	103	54,000	-		
		อาคาร	104	200,000	-		
		เจ้าหนี้-ร้านกนก	201			80,000	-
		ทุน-นางสาวแก้วนภา	301			264,000	-
		นางสาวแก้วนภานำเงินสด สินทรัพย์และรับโอนหนี้สิน					

จากโจทย์ การกำหนดผังบัญชี

หมวด 1. บัญชีสินทรัพย์

เลขที่บัญชี

- เงินสด 101
- เงินฝากธนาคาร 102
- เครื่องตกแต่ง 103
- อาคาร 104

หมวด 2. บัญชีหนี้สิน

เลขที่บัญชี

- เจ้าหนี้ - ร้านกนก 201

หมวด 3. บัญชีส่วนของผู้ถือหุ้น (ทุน)

เลขที่บัญชี

- ทุน - นางสาวแก้วนภา 301

การผ่านรายการ ไปบัญชีแยกประเภท “รูปแบบมาตรฐาน” (ตัว T)

บัญชีเงินสด

เลขที่ **101**

พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ม.ค.	1	สมุดรายวัน ทั่วไป	รว.1	20,000	-						

การผ่านรายการ ไปบัญชีแยกประเภท “รูปแบบมาตรฐาน” (ตัวT)

บัญชี เงินฝากธนาคาร

เลขที่ **102**

พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ม.ค.	1	สมุดรายวัน ทั่วไป	รว.1	70,000	-						

การผ่านรายการ ไปบัญชีแยกประเภท “รูปแบบมาตรฐาน” (ตัวT)

บัญชีอาคาร

เลขที่ **104**

พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ม.ค.	1	สมุดรายวัน ทั่วไป	รว.1	200,000	-						

การผ่านรายการ ไปบัญชีแยกประเภท “รูปแบบมาตรฐาน” (ตัวT)

บัญชี เครื่องตกแต่งสำนักงาน

เลขที่ **103**

พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต		พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ม.ค.	1	สมุดรายวัน ทั่วไป	รว.1	54,000	-						

การผ่านรายการ ไปบัญชีแยกประเภท “รูปแบบมาตรฐาน” (ตัวT)

บัญชี เจ้าหนี้ – ร้านกนก

เลขที่ **201**

พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
						ม.ค.	1	สมุดรายวัน ทั่วไป	รว.1	80,000	-

การผ่านรายการ ไปบัญชีแยกประเภท “รูปแบบมาตรฐาน” (ตัวT)

บัญชี ทุน-นางสาวแก้วนภา

เลขที่ **301**

พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
						ม.ค.	1	สมุดรายวัน ทั่วไป	รว.1	344,000	-

กรณีที่ 2 การเปิดบัญชีโดยเริ่มรอบระยะเวลาบัญชีใหม่

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ. 2560		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต	บาท	สต
ม.ค.	1	เงินสด		20,000	-		
		เงินฝากธนาคาร		70,000	-		
		เครื่องตกแต่งสำนักงาน		54,000	-		
		อาคาร		200,000	-		
		เจ้าหนี้-นาย ก.					80,000
		ทูน-นางสาวแก้วนภา				264,000	-
		ยอดคงเหลือยกมา					

การผ่านรายการ ไปบัญชีแยกประเภท “รูปแบบมาตรฐาน” (ตัวT)

บัญชี เงินสด

เลขที่ **101**

พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ม.ค.	1	ยอดยกมา	รว.1	20,000	-						

การผ่านรายการ ไปบัญชีแยกประเภท “รูปแบบมาตรฐาน” (ตัวT)

บัญชี เงินฝากธนาคาร

เลขที่ 102

พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ม.ค.	1	ยอดยกมา	รว.1	70,000	-						

การผ่านรายการ ไปบัญชีแยกประเภท “รูปแบบมาตรฐาน” (ตัวT)

บัญชี เครื่องตกแต่งสำนักงาน

เลขที่ **103**

พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ม.ค.	1	ยอดยกมา	รว.1	54,000	-						

การผ่านรายการ ไปบัญชีแยกประเภท “รูปแบบมาตรฐาน” (ตัวT)

บัญชี อากาศ

เลขที่ **104**

พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ม.ค.	1	ยอดยกมา	รว.1	200,000	-						

การผ่านรายการ ไปบัญชีแยกประเภท “รูปแบบมาตรฐาน” (ตัวT)

บัญชี เจ้าหนี้ – นาย ก.

เลขที่ **201**

พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
						ม.ค.	1	ยอดยกมา	รว.1	80,000	-

การผ่านรายการ ไปบัญชีแยกประเภท “รูปแบบมาตรฐาน” (ตัวT)

บัญชี ทุน-นางสาวแก้วนภา

เลขที่ **301**

พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
						ม.ค.	1	ยอดยกมา	รว.1	264,000	-

กรณีที่ 2 เปิดบัญชีโดยเริ่มรอบระยะเวลาบัญชีใหม่

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ. 2560		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต	บาท	สต
ม.ค.	1	เงินสด	101	20,000	-		
		เงินฝากธนาคาร	102	70,000	-		
		เครื่องตกแต่งสำนักงาน	103	54,000	-		
		อาคาร	104	200,000	-		
		เจ้าหนี้-นาย ก.	201			80,000	-
		ทูน-นางสาวแก้วนภา	301			264,000	-
		ยอดคงเหลือยกมา					

กรณีที่ 3 รายการหลังเปิดบัญชีใหม่

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 2

พ.ศ. 2560		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต	บาท	สต
ม.ค.	10	อาคาร	104	600,000	-		
		เงินกู้-ธนาคาร	202			400,000	-
		เงินสด	101			200,000	-
		ซื้ออาคารจ่ายชำระเงิน 200,000 บาทที่เหลือ ค้างชำระกับธนาคาร					

การผ่านรายการ ไปบัญชีแยกประเภท “รูปแบบมาตรฐาน” (ตัวT)

บัญชี เงินสด

เลขที่ **101**

พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ม.ค.	1	ยอดยกมา	รว.1	20,000	-	ม.ค.	10	อาคาร	รว.2	200,000	-

การผ่านรายการ ไปบัญชีแยกประเภท “รูปแบบมาตรฐาน” (ตัวT)

บัญชี อากาศ

เลขที่ **104**

พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ม.ค.	1	ยอดยกมา	รว.1	200,000	-						
	10	เงินสด	รว.2	200,000	-						
		เงินกู้-ธนาคาร	รว.2	400,000	-						

การผ่านรายการ ไปบัญชีแยกประเภท “รูปแบบมาตรฐาน” (ตัวT)

บัญชี เงินกู้ – ธนาคาร

เลขที่ **202**

พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 2560		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
						ม.ค.	10	อาคาร	รว.2	400,000	-

กรณีที่ 3 รายการหลังเปิดบัญชีใหม่

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 2

พ.ศ. 2560		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต	บาท	สต
ม.ค.	10	อาคาร	104	600,000	-		
		เงินกู้-ธนาคาร	202			400,000	-
		เงินสด	101			200,000	-
		ซื้ออาคารจ่ายชำระเงิน 200,000 บาทที่เหลือ ค้างชำระกับธนาคาร					

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

